

LTRK Pamatnostādnes nodokļu politikā

Virsmērķis: Nodokļu politikas galvenais mērķis ir radīt konkurētspējīgu un labvēlīgu uzņēmējdarbības vidi, nodrošinot priekšnosacījumus LTRK Vīzijā 2030` noteiktās stratēģiskā ietvara sasniegšanu: Latvija – vieta, kur pulcējas talanti.

Nodokļu politikā īstenojamie principi

1. Nodokļu sistēmas konkurētspēja. Jāpanāk, ka Latvijā ir labvēlīgākā nodokļu sistēma Eiropas Savienībā, tādējādi veicinot ārvalstu tiešās investīcijas. Šajā nolūkā nepieciešams:

- 1.1. visos algu segmentos nodrošināt konkurētspējīgākās darbaspēka nodokļu un citas darbaspēka izmaksas (piemēram, virsstundu apmaksu, darba nespējas lapu regulējums, [..]), it īpaši Baltijas valstu vidū. Atcelt progresīvo IIN un Solidaritātes nodokli.
- 1.2. nodrošināt UIN kā viskonkurētspējīgāko it īpaši Baltijas valstu un (Čehija, Slovākija, Horvātija, Polija, Bulgārija, Ungārija) vidū, tai skaitā saglabājot reinvestētā UIN principu. Neievieš UIN progresivitātes principu;
- 1.3. veikt uzņēmējdarbības formu pārskatīšanu, radot vienkāršotu un ilgtspējīgu mazo un mikro uzņēmēju nodokļu maksāšanas režīmu, līdz tam saglabājot MUN režīmu. Ievieš automatisku, uz konta apgrozījumu balstītu nodokļa režīmu, kas ir līdzvērtīgs patentmaksai;
- 1.4. nodrošināt, ka pašvaldības ir finansiāli motivētas savā teritorijā veicināt privāto uzņēmējdarbību. Izvērtēt iespēju daļu UIN novirzīt pašvaldībai, kuras teritorijā uzņēmums strādā. Izvērtēt iespēju pašvaldībai pienākošos IIN daļu novirzīt arī pēc darba vietas. Vienlaikus jāmazina pašvaldību izlīdzināšanas fonda loma;
- 1.5. Nodrošināt transporta nodokļu (un saistīto izmaksu) konkurētspēju it īpaši Baltijas jūras reģiona valstu vidū. Veicināt elektroauto izmantošanu komercdarībā;
- 1.6. Nodrošināt akcīzes nodokļa likmju konkurētspēju Baltijas valstu vidū;
- 1.7. Ar nodokļu režīmiem veicināt darbaspēka, investīciju piesaisti (piemēram, neapliekot uzņēmuma prakses laikā izmaksātās atlīdzības ar nodokļiem; diferencētās VSAOI; SEZ lomas palielināšana; vienkāršota nodokļu administrēšana sasaistē ar nomaksāto darbaspēka nodokļu apmēru; vienkāršots režīms uzņēmējdarbības uzsākšanai).

2. Nodokļu sistēmas vienkāršība un samērība. Šajā nolūkā nepieciešams:

- 2.1. samazināt administratīvo slogu nodokļu aprēķināšanā un nomaksā, radot automatizētus risinājumus;
- 2.2. nodrošināt, ka administratīvais slogs ir samērots ar sasniedzamo mērķi.

3. Nodokļu administrēšanas klientorientētība. Šajā nolūkā nepieciešams:

- 3.1. nodrošināt principa “konsultē vispirms” izmantošanu ikvienā nodokļu administrēšanas un klientu apkalpošanas procesā; nodrošināt, ka VID ir uzņēmumu sadarbības partneris godīgai nodokļu nomaksai, kas sniedz atbalstu godīgiem nodokļu maksātājiem, bet ar sankcijām vēršas tikai pret tiem, kas izvairās no nodokļu nomaksas; celt VID, VDI un tiesu darbinieku kompetenci nodokļu kontroles un audita jomā;
- 3.2. uzlabot nodokļu strīdu tiesvedības procesus un nostiprināt nodokļu strīdu vidutāja lomu (LTRK, u.c.).

4. Nodokļu normatīvo aktu prognozējamība un pamatotība. Šajā nolūkā nepieciešams:

- 4.1. nodokļu normatīvo aktu izmaiņas neveikt valsts budžeta likumprojekta pavadošās pakotnes ietvaros;
- 4.2. pārredzams nodokļu sistēmas izmaiņu grafiks, ievērojot tautsaimniecības attīstības un LTRK nodokļu politikas Virsmērķi, ne tikai īstermiņa ietekmi uz fiskālo telpu;
- 4.3. visas iniciatīvas nodokļu normatīvajos aktos iepriekš saskaņot ar attiecīgās nozares un valsts nozīmīgākajām uzņēmēju organizācijām;
- 4.4. vienmēr definēt skaidru un izmērāmu normatīvo aktu izmaiņu mērķi, kā arī veikt nodokļu sistēmas izmaiņu *“ex-post”* izvērtējumu. Ja *“ex-post”* izvērtējums liecina, ka ar izmaiņām noteiktais mērķis nav sasniegts, rada riskus tautsaimniecības attīstībai vai nav vērsts uz Virsmērķa sasniegšanu, Finanšu ministrija kopīgi ar kompetentām uzņēmēju organizācijām izvērtē regulējuma atcelšanu, vai to pilnveido uzklusot uzņēmēju organizāciju priekšlikumus;

5. Ēnu ekonomikas mazināšana. Šajā nolūkā nepieciešams:

- 5.1. efektīvizēt sadarbību ar nozaru un starprnozaru uzņēmēju organizācijām pie valdības plāna ēnu ekonomikas mazināšanai;
- 5.2. piedāvāt risinājumus caurskatāmākai, efektīvai un sabiedrībai vienkārši uztveramai sasaistei starp nodokļu maksājumiem un to izlietojumu;
- 5.3. ieviest instrumentus, kuri motivē uzņēmējus celt vidējās algas un nomaksāto nodokļu apmēru, sasaistot nodokļu atvieglojumus un citus motivācijas instrumentus ar nomaksāto nodokļu apmēru;
- 5.4. ieviest maksimāli plašu PVN „reversā” kārtības piemērošanu vai rast alternatīvus risinājumus PVN izkrāpšanas novēršanai;
- 5.5. Veicināt iniciatīvu ieviešanu ēnu ekonomikas mazināšanai, tai skaitā, bet neaprobežojoties ar strādājošu jauno vecāku pabalstu apmēru palielināšanu, kā arī slimības lapu apmaksas kārtības pārskatīšanu un viedās imigrācijas sekmēšanu.